

DJOSER

IJsland, 14 dagen

Reisschema

- Dag 1 Amsterdam - Keflavik - Thingvellir Nationaal Park
- Dag 2 Thingvellir Nationaal Park - Krysuvik - Borgarnes - Eldborg - Grundarfjörður
- Dag 3 Grundarfjörður - dagtocht schiereiland Snæfellsnes, bezoek Arnarstapi – Grundarfjörður
- Dag 4 Grundarfjörður - Varmahlid
- Dag 5 Varmahlid - Akureyri - Mývatn
- Dag 6 Mývatn, bezoek Kraflavulkaan, Námaskard & Dettifoss-waterval
- Dag 7 Mývatn
- Dag 8 Mývatn - Sprengisandur - Landmannalaugar
- Dag 9 Landmannalaugar
- Dag 10 Landmannalaugar - Eldgjáklóof - Skaftafell Nationaal Park
- Dag 11 Skaftafell NP, bezoek Jökulsarlónlagune & Svartifoss
- Dag 12 Skaftafell NP - Vik - Skogafoss - Seljalandfoss
- Dag 13 Seljalandfoss - Gullfoss - Geysir - Thingvellir - Reykjavik
- Dag 14 Reykjavik - Amsterdam

Dag tot dag beschrijving

In het land van de Vikingen rommelt de aarde. Sagen en legendes vertellen over trollen en elfen. Mooie watervallen, pruttelende modderpoelen en stoomgaten waar je je handen maar beter niet in kunt steken, kom je overal tegen. Indrukwekkend voor jong en oud zijn de spuitende geisers, de IJslandse paarden en de walvissen.

De krater van Eldborg & avontuur in een Thingvellir National Park

Dag 1 Amsterdam - Keflavik - Thingvellir National Park

Dag 2 Thingvellir National Park - Krýsuvík - Borgarnes - Eldborg - Grundarfjörður

Dag 3 Grundarfjörður - dagtocht schiereiland Snæfellsnes – Grundarfjörður

Na een vlucht van iets meer dan drie uur landen we in Keflavik en het avontuur begint direct na aankomst.

De eerste stop in IJsland **Thingvellir**. Dit is één van de vier Nationale Parken van IJsland. Vanaf 930 vond hier de jaarlijkse vergadering van het parlement plaats, waardoor Thingvellir nog altijd symbool staat voor de IJslandse nationaliteit. Ben je wel eens in twee continenten tegelijkertijd geweest? Dit is je kans. In dit historische park loopt ook de geologische grens tussen het Noord-Amerikaanse continent en het Europese continent. Let wel, geologisch, in de bodem van de aarde dus. Je hebt geen paspoort nodig.

We zetten onze tenten op in het Thingvellir National Park. De volgende dag zetten we koers naar Krýsuvík, ook wel een geothermisch gebied genoemd. Een ingewikkelde term voor een bijzonder fenomeen, warmtebronnen.

Je ziet de aarde al borrelen bij de verschillende warmwaterbronnen die hier aan het aardoppervlak komen. We bereiken de kust bij Borgarnes. In het settlementmuseum kun je meer te weten komen over de oorspronkelijke bewoners van IJsland die nakomelingen van de Vikingen zijn. We rijden verder naar het noorden naar de imposante explosiekrater van Eldborg. De Eldborg vulkaan is al een paar honderd jaar niet meer actief en heeft vermoedelijk twee keer lava gespuwd. We kamperen twee nachten in het mooie vissersdorp Grundarfjörður.

De volgende dag maken we vanuit Grundarfjörður een excursie naar het kustplaatsje Arnarstapi. De haven in dit vissersdorpje is echt een bezoekje waard. De gekleurde schepen steken fel af tegen de grijze rotsen. De omgeving is ruig met veel kloven, spleten en prachtige **basaltformaties** waar veel zeevogels hun nest bouwen. Vanuit Arnarstapi kun je een mooie wandeling maken naar Hellnar. De vogelrotsen en het kiezelstrand naast de haven zijn perfecte plekken voor de ideale vakantiefoto.

Ook een bezoek aan Dritvík, een verlaten vissersnederzetting behoort tot de mogelijkheden. Hier vind je overblijfselen van het heftige vissersleven dat de bewoners hebben geleid. Op het strand liggen bijvoorbeeld nog steeds vier hefstenen van verschillend gewicht. Beginnende vissers moesten die vroeger optillen om aan te tonen dat ze geschikt waren voor een leven op zee. Ben je een avontuurlijke lekkerbek? Ga dan de uitdaging aan en bestel bij boerderij Bjarnarhöfn de IJslandse specialiteit *hákarl*, dat is, echt waar, gerot haaienvlees.

Overnachten op een natuurlijke camping

Dag 4 Grundarfjörður - Varmahlid

Dag 5 Varmahlid - Akureyri - Mývatn

Dag 6 Mývatn, bezoek Krafla, Námaskard & Dettifoss

Dag 7 Mývatn

Op dag vier breken we de tenten weer op en rijden we naar Varmahlid. We overnachten die nacht op een camping waar warme baden aanwezig zijn! We kunnen die dag meerdere excursies doen. Als je een echte sportieveling bent, kun je een twee uur durende rafttocht maken op de Vestri Jökulsarivier. Ook kun je een bezoek brengen aan het kerkje met een dak van turf.

Akureyri, ook wel de 'Hoofdstad van het noorden' genoemd, was vroeger een belangrijk handelsdorp voor de Deense bevolking. Dat kun je nog goed zien aan de gebouwen. We bereiken al snel de eindbestemming van vandaag; het meer van Mývatn. Dit meer heeft 50 eilandjes binnen zijn grenzen en heeft een warme temperatuur gezien de ondergrondse warmtebronnen. Het is er een paradijs voor vogels, omdat er veel vis en muggenlarven in het water leven.

Vanuit Mývatn vertrekken we naar [Krafla](#), een van de meest spectaculaire gebieden van IJsland. Tot 1984 waren de vulkanen bij Krafla nog actief en in tien jaar tijd zijn hier wel negen vulkaanuitbarstingen en een aantal aardbevingen geweest. Dat dat gebeurd is, kun je wel zien de zwarte lavavelden die bezaaid zijn met dampende zwavel- en modderpoelen. Het landschap lijkt bijna buitenaards. Ook kun je een ritje maken op een IJslands paard.

We bezoeken de kokende modderpoelen en zwavelbronnen van Námaskard. Zeker weten dat die diepe indruk op je zullen maken. Knijp je neus maar dicht, want doordat hier nog actieve zwavel-, en stoombronnen liggen, hangt er een zware zwavelgeur. We rijden nog een stukje door en stoppen bij de Dettifoss waar we de enorme waterval van wel 44 meter hoog en ruim 100 meter breed gaan bewonderen. Het water komt met zo'n daverende kracht naar beneden en het is niet voor niets dat dit krachtigste waterval van Europa is. Als je geluk hebt, zie je een regenboog.

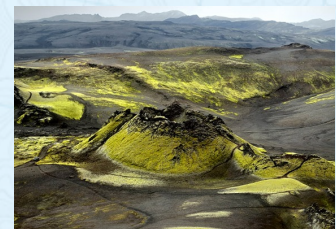

De laatste dagen brengen we door aan het [Mývatn-meer](#). Je kunt hier bijzondere wandelingen maken door de unieke omgeving rond het meer. Hier kom je nog meer warmwaterbronnen, pseudokraters en vreemdsoortige lavaformaties tegen. Het is niet voor niets dat dit meer en een groot deel van het gebied eromheen beschermd natuurgebied is. Als je wilt, kun je een excursie naar Stóragjá maken. Dit gebied is beroemd door de scheur in de aardkorst met daar onderin verschillende kleine ruimtes gevuld met warm water. Of maak een uitstapje naar de havenplaats Husavik aan de kust voor een optionele boottocht op zoek naar mink- en bultrugwalvissen.

Het spectaculaire dal van Landmannalaugar

Dag 8 Mývatn - Sprengisandur - Landmannalaugar
Dag 9 Landmannalaugar
Dag 10 Landmannalaugar - Skaftafell Nationaal Park

Vanuit Mývatn reizen we verder naar Landmannalaugar. We nemen de Sprengisandur dat is de langste binnenlandroute en je zult je vast en zeker de hele weg lang verbazen over het prachtige uitzicht, de vergezichten en de uitgestrektheid van het land. Wat je ziet zijn regelrecht overblijfselen van de laatste ijstijd, ook wel morenenlandschap genoemd. De eindbestemming voor vandaag is [Landmannalaugar](#). Dit spectaculaire dal is voor een groot deel met lava bedekt en is een van de mooiste wandelgebieden van IJsland. De verschillende kleuren van de rhyolietbergen die om het dal heen liggen, zorgen voor een prachtig plaatje. We zetten onze tenten op een camping waar je heerlijk kunt genieten van het warme rivierwater op de kampeerplaatsen.

De volgende dag rijden we door de 600 meter brede Eldgjáklóof naar Skaftafell Nationaal Park. Dit park mag niet op je lijstje *must-sees* ontbreken. Er zijn zoveel prachtige uitzichtpunten, watervallen, planten en vogels. Je blijft je verbazen. Je kunt er dan ook uitgebreid op ontdekkingstocht.

Nationaal Park Skaftafell

Dag 11 Skaftafell, bezoek Jökulsarlónlagune & Svartifoss
Dag 12 Skaftafell - Vik - Skógafoss - Seljalandfoss
Dag 13 Seljalandfoss - Gullfoss - Geysir - Thingvellir - Reykjavik
Dag 14 Reykjavik - Amsterdam

Vanuit onze kampeerplaats in het Nationaal Park Skaftafell kunnen we te voet naar Svartifoss. Deze 'zwarte waterval' is een bezoek zeker waard. Ook maken we een excursie naar de Jökulsarlón gletsjerlagune. Dat is een ijsbergenmeer waar grote brokken ijs in drijven die van de gletsjer zijn afgebroken. Het kan kloppen dat je dit meer al eens in een James Bond film hebt gezien. Het meer is namelijk het decor geweest van achtervolgsscènes in twee bond-films. De grillig stukken ijs komen van de Breidamerkurjökullgletsjer die een stukje verderop ligt. Natuurlijk nemen we hier een kijkje.

De volgende dag bezoeken we het oude vissersdorpje Vik dat door vriendelijke en gastvrije IJslanders bewoond wordt. Je zult hier veel [Papegaaiduikers](#) zien. Die bijzondere vogels danken hun naam aan de ronde, oranje snabels. Ze worden ook wel 'clown der zeevogels' genoemd. Zij bezetten hier de hoge kliffen met hun broedkolonies. Voor we bij onze laatste kampeerplaats nabij Seljalandfoss aankomen bezoeken we nog de waterval bij Skógafoss. Met denderend geraas stort deze waterval 60 meter naar beneden. Onze kampeerplaats ligt in de buurt van de waterval Seljalandfoss en houdt hier de

regenkleding maar klaar. Je kunt hier namelijk achter de waterval langs lopen!

We blijven nog even genieten van al dat vallende water want, voor we in Reykjavik aankomen, kijken we uit op de waterval Gullfoss waar het water gesplitst in 2 'trappen' naar beneden valt. En dan rijden we naar de bekendste geiser ter wereld, de [Geysir](#). De Geysir is de naamgever van alle geisers. Hij is niet meer zo actief als vroeger, maar barst af en toe nog wel eens uit. Zijn collega Strokkur zorgt ervoor dat je, voordat je IJsland verlaat zeker één uitbarsting van een heetwaterbron hebt gezien. Iedere tien minuten blaast deze geiser zijn water ongeveer 20 meter de lucht in.

In de middag bereiken we de hoofdstad van IJsland: Reykjavik. In deze moderne en gezellige stad woont de helft van de IJslandse bevolking en je vindt er de belangrijkste overheidsinstellingen en dienstencentra. Je hebt een middag de tijd om de stad te ontdekken en wat souvenirjes te kopen. Na een comfortabele overnachting in een guesthouse of hostel vliegt Icelandair ons rechtstreeks terug naar Amsterdam.

Op reis met Djoser

Bij onze reizen is geen sprake van een strak gepland reisschema. De reisdagen staan vast, maar ter plaatse wordt het programma in overleg tussen de groep en de reisbegeleiding ingevuld. De reisbegeleiding biedt de meeste dagen een programma aan en een aantal excursies is inbegrepen, maar je bent zeker niet verplicht hieraan deel te nemen. Wie er liever zelf op uitgaat, heeft daartoe alle vrijheid. Zo leer je een IJsland tenslotte het beste kennen.

Praktische informatie

Accommodatie

Tijdens deze avontuurlijke reis overnacht je in comfortabele twee/driepersoons tentjes die je zelf op moet zetten. Slaapmatjes, tafels en krukjes behoren tot de kampeeruitrusting. Je dient voor deze reis wel zelf een slaapzak mee te nemen. Op alle campings zijn prima douche- en toiletfaciliteiten. Zoals gebruikelijk is op Europese campings kan het voorkomen dat er voor het douchen betaald dient te worden.

In Landmannalaugar kun je een duik nemen in een warme rivier. Soms is er ook een zgn. 'hot pot', een natuurlijk bad met warm water van zo'n 36°C. In Reykjavik verblijven we in een guesthouse/hostel met gedeelde faciliteiten.

Bekijk hotelreviews op [Tripadvisor](#)

Thingvellir	Camping Thingvellir
Skaftafell NP	Skaftafell camping
Reykjavik	Student Hostel Reykjavik
Mývatn	Camping Mývatn
Skogafoss	Camping Hellishólar

Deze selectie geeft een goed beeld van de hotels waar we op deze reis verblijven.

Het Student Hostel in Reykjavik beschikt enkel over tweepersoonskamers. Bestaat jouw gezin uit een oneven aantal verblijft je kind, of een van de kinderen, deze laatste nacht op indeling samen met een ander kind van hetzelfde geslacht uit het reisgezelschap. Het is ook mogelijk om tegen betaling van een toeslag voor deze overnachting een tweepersoonskamer voor alleen gebruik te boeken. Neem hiervoor contact met ons op.

Eenpersoonskamer

Alleenreizenden worden, in goed overleg, ingedeeld met andere alleenreizenden van hetzelfde geslacht. Wil je niet ingedeeld worden met een andere deelnemer, dan kun je een eenpersoonskamer boeken tegen de daarvoor geldende toeslag € 245,-

Vliegreis

Het meest voorkomende vluchtschema staat hieronder. Je kan ook het schema per vertrekdatum bekijken. Vliegtijden en -maatschappijen zijn onder voorbehoud van wijzigingen.

<i>Vlucht</i>	<i>Tijd</i>	<i>Vertrek</i>	<i>Aankomst</i>
Icelandair	Amsterdam - Reykjavik	14:10	15:25
Icelandair	Reykjavik - Amsterdam	10:30	15:45

Tijdsverschil: In de zomermaanden is het in IJsland twee uur vroeger.

Vervoer

Tijdens de rondreis beschikken we over een eigen 4x4-bus en chauffeur. Onderweg is er veel te zien en daarom stoppen we waar we willen voor een foto of een bezoek aan een gezellig plaatsje.

Bij de reis inbegrepen

- Rechtstreekse vlucht
- Alle vluchttoeslagen
- Nederlandse reisbegeleiding.
- Kampeerovernachtingen (12 nachten)
- Overnachting in een sfeervol hostel in Reykjavik
- Maaltijden tijdens kamperen ter waarde van € 295,- (diner dag 1 t/m lunch dag 13)
- Vervoer per 4x4-bus
- Wandeling naar vulkaan Elborg
- Wandeling van Anarstapi naar Hellnar
- Wandeling door de Raudfeldargjá Canyon
- Bezoek aan de sissende stoombronnen van Namaskard
- Excursie naar de Kraflavulkaan en de krachtigste waterval van Europa: Dettifoss
- Bezoek aan de hoogvlakte van Sprengisandsleið
- Wandeling naar de zwarte waterval Svartifoss
- Wandeling naar de Eldgjá de grootste vulkanische canyon ter wereld
- Excursie naar Jokullsarlon gletserlagune
- Bezoek aan de Dyrholaev rots, broedkolonie van papegaaiduikers
- Wandeling door de gouden cirkel: Gullfoss, Geysir, Thingvellir
- Stadswandeling Reykjavik

Excursies

Bij Djoser bepaal je zelf welke bezienswaardigheden je de moeite waard vindt om te bezoeken. De een geniet heerlijk van de warmwaterbronnen en de ander kiest voor een spectaculaire wadvistocht. Paardrijden, fietsen en kanoën kun je hier ook doen. In de meeste gevallen kun je zelf of met groepsgenoten, al dan niet met hulp van onze reisbegeleiding, er te voet of met lokaal vervoer op uit trekken. Toegangsgelden zijn niet bij de reissom inbegrepen, zodat je alle vrijheid hebt om je eigen plan te trekken.

Sommige bezienswaardigheden mag je niet missen, zijn slecht bereikbaar of liggen 'en route' naar onze volgende overnachtingsplaats. Dergelijke excursies zijn bij Djoser in het programma opgenomen. Ook bij alle excursies die bij het programma inbegrepen zijn, geldt dat het entreegeld exclusief is. Aangezien IJsland zoveel te bieden heeft, kan het zijn dat er af en toe keuzes gemaakt dienen te worden.

Tijdens deze reis door IJsland zijn de volgende excursies in het reisprogramma inbegrepen:

- Bezoek aan de Eldborg (Vuurburcht), deze 200m brede krater met een diepte van 50 meter is een van de meest spectaculaire vulkanen in West IJsland
- Wandeling van Anarstapi naar Hellnar. Deze 6 km lange hike langs de West kust heeft de meest spectaculaire vergezichten over de lavaformaties van de Westkust
- We bekijken de Víðimýrkirkja kerk, één van de zes overgebleven turfkerken uit de 14de eeuw die tot op heden nog in gebruik is
- Bezichtiging van de stad Akureyri, beroemd om zijn mooie kerk, het kunstmuseum en zijn prachtige botanische tuin, bijzonder vanwege zijn ligging net onder de poolcirkel
- Bezoek aan de prachtige 30 meter brede waterval de Goðafoss
- Wij maken een wandeling bij een van de werlds meest spectaculaire watervallen, de Dettifoss
- We bekijken de 1682 meter hoge Herdubreid, de koningin der ijsbergen
- We bezoeken de pruttelpotten, stoomgaten, kokende modder en sufatorennvelden van Namaskard
- Bezoek aan de hoogvlakte van Sprengisandsleið, de langste binnenlandroute van IJsland. Onderweg passeren we de Aldevarfoss waterval. De weg is enkel in de zomermaanden geopend en ook in de zomer kan het weer zeer onstuimig zijn
- Excursie door het mooiste wandelgebied van IJsland, Landmannalaugar
- Hike naar de Eldgjá. De Eldgjá is 40km lang, 270 meter diep en 600 meter breed. Daarmee is de Eldgjá de grootste vulkanisch canyon in de wereld
- Excursie naar grootste ijskap in Europa, Vatnajökull in het Skaftafell nationaal park
- We bezoeken de Dyrholaev rots aan de kust van Vik, het zuidelijkste puntje van IJsland, hier kun je de

broedkolonies van papegaaiduikers zien

- Wandeling door de gouden cirkel: het Thingvellir nationaal park, het hete bronnengebied Geysir en de prachtige waterval Gullfoss
- Bezoek Jökulsárlón gletsjerlagune, een ijsmeer
- Stadswandeling Reykjavik met onder andere bezoek aan de Hallgrímskirkja Kathedraal, het raadhuis, Hofdj-huis ook wel bekend als het Reagan- Gorbatsjov-huis waar de beroemde Reykjavik summit plaats vond in 1986, die het einde van de koude oorlog inluidde. We bezoeken ook de winkelstraat Laugavegur.

Ter plaatse worden er nog meer excursies mogelijk, zoals:

- Bezoek settlement museum Borgarnes. Hier leer je meer over de eerste bewoners van IJsland. Waarom de Noorse vikkingen zich op IJsland gesetteld hadden en hoe het eerste parlement ter wereld in Thingvellir in 930 na Chr. tot stand kwam
- Walvistocht in Husavik. Tijdens deze excursies heb je de gelegenheid om dolfijnen orka's en potvissen te spotten
- Bezoek aan het Bjarnahöfn, hákarl (haai) museum. Hier kom je meer te weten over de groenlandse haaien en waarom het haaienvlees zo belangrijk is voor IJslanders
- Bezoek aan de Blue Lagoon (Nature Baths) van Mývatn
- Paardrijtocht bij Mývatn en bij Skutustadir
- Fietstocht in de omgeving van Mývatn
- Wandeling naar de vulkaankrater Hyarfjall, de lavaformaties van Dimmuborgir en een bezoek aan de Grjótagjá grot met zij ondergrondse thermale bron
- Wandeling naar de kleurrijkste berg van IJsland, de Brennisteinsalda

Reisdocumenten

- E-ticket. Meer informatie ontvang je ongeveer 2 weken voor vertrek.
- Geldig paspoort of identiteitskaart. Deze dient na je vakantie in IJsland nog minimaal 3 maanden geldig te zijn.

Geldzaken

In IJsland wordt er betaald met de IJslandse kroon. Kijk voor de actuele koersen op [oanda.com](https://www.oanda.com).

Pinnen: in de meeste plaatsen zijn geldautomaten.

Contant: euro's.

Creditcards: zijn op praktisch alle plaatsen te gebruiken.

Als richtbedrag voor uitgaven die niet bij de reissom zijn inbegrepen, zoals entreegelden, facultatieve excursies en persoonlijke uitgaven, geldt een minimum van € 250,- per persoon per week.

Het is gebruikelijk fooien te geven voor verleende diensten. Om te voorkomen dat je steeds fooien uit moet delen, wordt aan het begin van de reis een fooienpot ingesteld, waaruit de (gezamenlijke) tips aan de chauffeurs, gidsen, hotelpersoneel e.d. worden betaald. De richtlijn voor de fooienpot voor deze reis bedraagt € 25,-.

Maaltijden

Tijdens de kampeervernachtingen zijn alle maaltijden bij de reissom inbegrepen, dus vanaf het diner op dag 1 t/m de lunch op dag 13.

Van iedere deelnemer wordt een actieve bijdrage verwacht aan het koken, de afwas en andere huishoudelijke activiteiten. De reisbegeleider draagt zorg voor de kwaliteit en kwantiteit van de bereide maaltijden en voor de inkopen. Hij/zij geeft ook aanwijzingen voor de bereiding.

Het ontbijt en de lunch bestaan meestal uit een broodmaaltijd met kaas, vleeswaren, cereals, koffie en thee. Het avondeten bestaat gewoonlijk uit een gevarieerde westerse maaltijd.

Echte IJslandse specialiteiten zijn voor de doorzetters het proberen waard. Wat dacht je van 'hákarl', rottend haaienvlees of 'súrsadir hrútsprungar', ramtestikels? De IJslandse visgerechten hebben wereldwijd een grote reputatie en zijn een echte aanrader. Proef ook eens de IJslandse chocola, drop (of drop met chocola eromheen!), Ópal zuurtjes en snúður (koffiebroodje).

Gezondheid

De medische voorzieningen in IJsland zijn vergelijkbaar met die in Nederland. We adviseren je een kleine reisapotheek mee te nemen met o.a. pleisters, pijnstillers en een middel tegen darmstoornissen.

Hotelverlenging

Een vervroeging/verlenging van je reis mét accommodatie in Reykjavik is bij te boeken. De prijs voor een tweepersoonskamer is vanaf € 85,- per persoon per nacht.

De genoemde prijzen zijn zonder wijzigingskosten van de vlucht en de transfer van/naar de luchthaven.

Klimaat en geografie

De beste reistijd om naar IJsland te gaan is van juni t/m augustus. In deze periode gaat de zon nauwelijks onder. De gemiddelde dagtemperatuur ligt in rond de 20°C. Het IJslandse klimaat is milder dan de noordelijke ligging en naam doet vermoeden, maar het weer is wel erg onvoorspelbaar. Binnen een half uur kan een strakblauwe lucht verdrongen zijn door een flinke regen- of sneeuwbuï.

Reisbegeleiding en Gidsen

Een enthousiaste Nederlandse reisbegeleider begeleidt de reis. Onze reisbegeleiders zijn zeer ervaren en bevlogen reizigers en vertellen onderweg leuke weetjes over de bestemming. Zij weten als geen ander dat kinderen een reis anders beleven dan volwassenen en kunnen haarfijn inspelen op de wensen en behoeften van beiden. Zij zorgen dat de reis soepel verloopt en zijn het aanspreekpunt voor vragen en ideeën. De eigen passie, in combinatie met een uitgebreide training en inwerkprocedure, vormt de basis voor hun deskundigheid en professionaliteit.

Eventueel kan ter plaatse een lokale gids worden gehuurd als je wat meer wil weten over de achtergronden. Hij of zij kan je alles vertellen over de omgeving, stad of excursie. De gidsen reizen niet de gehele reis mee, maar sluiten bij de groep aan. Deze gidsen vertellen vol enthousiasme over de attractie en weten alle antwoorden op je vragen. We maken dus gebruik van de locals, waardoor de kennis over de stad en/of omgeving groter is dan wanneer een gids de gehele reis mee reist.